

vajo medkulturne teme, še toliko bolj dragocena. Jung se v stripu dotakne stereotipov, ki so povezani z raso: kaj govorimo o črncih, kaj o Kitajcih, kaj o Arabcih ... Njegovo sporočilo, izraženo v zadnjih prizorih prvega dela stripa je, da spoštovanje izkažemo le, če upoštevamo kulturo in dostojanstvo vsakega posameznika.

Bralci in gledalci *Medene kože* lahko primerjajo, kako je zgodba posredovana v stripu in kako v filmu, kje so avtorjeva čustva bolje izražena in s katerimi izraznimi sredstvi je poudarjena razpetost med dve kulturi. Strip je črno-bel, v filmu so barve. Film poleg animacije vsebuje še arhivske zgodovinske in družinske posnetke. Pedagogi lahko ob knjigah in filmu izkoristimo možnosti, ki jih odpira prepletanje književne in filmske vzgoje. Ob tem nam pomaga odlično pripravljeno gradivo na spletnih straneh Društva za oživljanje zgodbe 2 koluta – oni so distributer filma in izdajatelj stripa.

Barbara Hanuš

O NONOTU IN NONI IN NJUNI LJUBEZNI

Patricija Peršolja: *Moj nono*. Ilustriral Silvan Omerzu. Maribor: Založba Pivec, 2013.

Patricija Peršolja je tista pesnica, ki nas je s svojo prvo pesniško zbirko *Gospodinjski blues* (2013) zadela kot z dobro merjenim udarcem nekam med srce in želodec, da nam je zastal dih. Pesmi obup(a)nih ženskih usod se namreč dogajajo danes in tukaj, nam vsem pred očmi. Konec leta 2014 ji je sledila zbirka *Šinjorina*, zgodbe v verzih, ki pa so ne-

spregledljivo lirske in sveže ter inventivne, povsem avtoričine, kot je v spremni besedi zapisala Barbara Korun.

Pesnica z izjemno pronicljivim občutkom za bolečino in lepoto človeškega življenja v poeziji, namenjeni odraslim bralcem, najpogosteje slika v temnih odtenkih in uglašuje v molovskih tonih. S svetlim delom svoje duše pa piše zgodbe, ki so s svojo nagajivo igrivostjo namenjene nekoliko mlajšemu občinstvu, vendar izjemno pritegnejo tudi odrasle. Lahko bi jih uvrstili med tiste večne zgodbe, ki z modrostjo, kakršno sporočajo, nagovorijo vsakogar in so torej naslovniško odprte oziroma univerzalne.

Pri Založbi Pivec, ki je avtorico pravzaprav odkrila in izdala tudi obe omenjeni zbirki, jih je izšlo že nekaj – po *Marti* je izšla *Moja nona*, tej so sledile *Moj nono*, pa *Najina poroka*, *Tata zmaj* in *Hiša iz besed* ter najnovejša *Teta Alma in gospod Čas*. Vse so opremljene z izjemnimi ilustracijami Silvana Omerzua in zanimivo oblikovane – tisk glede na izpovednost in pomen menjuje velikost, obliko in barvo (oblikovala Darja Vuga). Med bralci so postale zelo priljubljene, omeniti velja, da so bile – prevedene v angleščino – predstavljene tudi na lanskem bolonjskem sejmu. Slikanica *Moj nono* pa je lani (2014) dobila priznanje zlata hruška, kar priča o njeni nesporni kvaliteti in priznanju tudi s strani strokovne žirije.

Najprej je treba reči, da nona in nono nista par. Nona iz slikanice *Moja nona* je modra, iskriva ženska, ki razmišlja, kako bi živela, »če bi bila še enkrat jaz ...« Predvsem si ne bi delala vseh tistih (nepotrebnih) skrbi in bi počela stvari, za katere si v resnici nikoli ni vzela časa. Sporočila, ki so še kako dragocena in pomembna. Da bi se jih ovedli prej, ne ob slovesu od življenja, kot se je nona.

Nona iz knjige *Moj nono* je bila drugačna, bila je »bolj na ostro«, a je natančno vedela, kaj in kako je treba. Čeprav

je nona največkrat zavrnila z odločnim ne, jo je ta imel vedno raje. »Moj nono je imel čudaško navado; vsak dan mi je povedal štorijo.« Ta je bila vedno ista in se je začela tako: »Sam bog ve, kako rad sem imel tvojo nono.« Spoznala sta se v tistih težkih časih pred vojno, ko se je vedno lačen nono najprej zaljubil v kruh iz pekarnе, v kateri je služila nona. Potem sta z njeno odločnostjo in pogumom preživela hude čase vojne, pa tudi tiste po njej. »Korajžna je bila tvoja nona in imela je veliko srce. Zato sem postal dober kmet. In dober človek.« pravi nono. Ki je noni upal ugovarjati le, ko se mu je zdelo, da malce pretirava pri pestovanju in ljubkovanju malega tata, a mu ni ostala dolžna: »Če ga bom jaz imela rada, ga bo imelo rado tudi življenje.« Otroci so odraščali, dobila sta vnuke, nona in nono sta se postarala in ko sta nekega avgustovskega večera strmela v matajurski hrib, mu je rekla bolj nežno, kakor je ni bil navajen: »Če bom odšla pred tabo, mi prinesi na grob pest naših češenj, vsake toliko, da ne bom pozabila, kakšen okus imajo.« Ko si je nono zaželel, da bi šel z

njo, ga je še zadnjič zavrnila z ostrim ne. Ker kdo bo pa zalival njene hortenzije in obrezoval trte ter obiral češnje? Nono konča svojo štorijo z besedami: »So bili takrat težki časi, samo tvoja nona mi jih je polepšala tako, da je bila v mojem življenju vsak dan sončna vandima (trgatev po briško).

In to je poglavitno sporočilo te nežne in hudomušne štorije »o nonotu in noni in njuni ljubezni, ki ji nobena mižerija ni prišla do živega.« In ta se dotakne vsakogar izmed nas. Ker nekje na dnu srca vsi bolj ali manj skrivaj hrepenimo po taki odrešujoči ljubezni.

Tudi pesnico in pisateljico Patricijo Peršolja ljubezen njene none in nona še vedno greje in osvetljuje. Zgodbo o nonu je posvetila briškim partizankam in partizanom, ki so za vedno ostali na Matajurju. Kot bi vedno hotela biti malo proti časom, v katerih pozabljamo na nekdanje vrednote. In v katerih je spet veliko revščine in hudega. Vsega, kar spet kliče po zgodbah in pesmih, kakršne piše.

Zora A. Jurič